SOOVITUSED

NÕUKOGU SOOVITUS (EL) 2022/290,

22. veebruar 2022,

millega muudetakse nõukogu soovitust (EL) 2020/912 Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramise ja sellise piirangu võimaliku kaotamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkte b ja e ning artikli 292 esimest ja teist lauset,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 30. juunil 2020 vastu soovituse (EL) 2020/912 Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramise ja sellise piirangu võimaliku kaotamise kohta ([1]).

(2) 2. veebruaril 2021 muutis nõukogu soovitust (EL) 2020/912 Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramise ja sellise piirangu võimaliku kaotamise kohta, ([2]) et ajakohastada kriteeriume, mille alusel hinnatakse, kas mittehädavajalik reisimine kolmandatest riikidest on ohutu ja kas seda tuleks lubada.

(3) Sama muudatusega kehtestati mehhanism, mille abil piirata viiruse SARS-CoV-2 murettekitavate variantide levikut EL+ ([3]) alal.

(4) 20. mail 2021 muutis nõukogu soovitust (EL) 2020/912, ([4]) et võtta arvesse vaktsineerimiskampaaniate käivitumist ja nende positiivset mõju viiruse leviku piiramisele, ning selleks, et piirata veelgi uurimisaluste ja murettekitavate uute variantide sissetoomist ELi ja nende levikut ELis.

(5) 14. juunil 2021 võtsid parlament ja nõukogu vastu määrused (EL) 2021/953 ([5]) ja (EL) 2021/954 ([6]) ELi digitaalse COVID-tõendi kohta. ELi digitaalne COVID-tõend on osutunud peamiseks vahendiks reisimise taastamisel ELis.

([1]) Nõukogu 30. juuni 2020. aasta soovitus (EL) 2020/912 Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramise ja sellise piirangu võimaliku kaotamise kohta (ELT L 208 I, 1.7.2020, lk 1).

([2]) Nõukogu 2. veebruari 2021. aasta soovitus (EL) 2021/132, millega muudetakse soovitust (EL) 2020/912 Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramise ja sellise piirangu võimaliku kaotamise kohta (ELT L 41, 4.2.2021, lk 1).

([3]) EL+ alasse kuuluvad kõik Schengeni liikmesriigid (sealhulgas Bulgaaria, Horvaatia, Küpros ja Rumeenia) ning neli Schengeni lepinguga ühinenud riiki. Sellesse kuulub ka Iirimaa, juhul kui ta otsustab rakendada sama meedet.

([4]) Nõukogu 20. mai 2021. aasta soovitus (EL) 2021/816, millega muudetakse soovitust (EL) 2020/912 Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramise ja sellise piirangu võimaliku kaotamise kohta (ELT L 182, 21.5.2021, lk 1).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/953, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste COVID-19 vaktsineerimis-, testimis- ja läbipõdemistõendite (ELi digitaalne COVID-tõend) väljaandmise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (ELT L 211, 15.6.2021, lk 1).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/954, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste COVID-19 vaktsineerimis-, testimis- ja läbipõdemistõendite (ELi digitaalne COVID-tõend) väljaandmise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik seoses kolmandate riikide kodanikega, kes seaduslikult viibivad või elavad COVID-19 pandeemia ajal liikmesriikide territooriumil (ELT L 211, 15.6.2021, lk 24).

(6) Pärast määruse (EL) 2021/953 vastuvõtmist on komisjon vastu võtnud mitu rakendusakti, milles on sätestatud, et teatava kolmanda riigi välja antud COVID-19 tõendeid tuleb käsitada samaväärsena tõenditega, mille on kõnealuse määruse kohaselt välja andnud liikmesriigid. Selliste rakendusaktidega hõlmatud vaktsineerimis-, läbipõdemis- ja testimistõendeid saab seega turvaliselt ja usaldusväärselt autentida. ELi digitaalne COVID-tõend ja iseäranis selle alusel vastu võetud rakendusotsused on seega hõlbustanud ka kolmandatest riikidest ELi reisimise turvalist taasalustamist ([7]).

(7) Soovituses (EL) 2020/912 esitatud praegust lähenemisviisi tuleks ajakohastada, et võtta arvesse ELi digitaalse COVID-tõendi kehtestamist ning samuti pandeemia arengut, sealhulgas uue murettekitava omikronvariandi tekkimist, üha kõrgemat vaktsineerituse taset ja reisipiirangute järkjärgulist kaotamist kogu maailmas.

(8) 22. oktoobril 2021 kutsus Euroopa Ülemkogu oma järeldustes epidemioloogilise olukorra arengut silmas pidades üles jätkama koordineerimist, et hõlbustada vaba liikumist ELis ja ELi reisimist, ning vaatama läbi kaks asjaomast soovitust, sealhulgas nõukogu soovituse (EL) 2020/912.

(9) Pärast esmase vaktsineerimiskuuri lõppu kolmandate riikide poolt välja antud vaktsineerimistõendite standardseks kehtivusajaks tuleks määrata 270 päeva. Koordineeritud lähenemisviisi tagamiseks ei tohiks liikmesriigid pärast esmase vaktsineerimiskuuri lõppu välja antud vaktsineerimistõendeid aktsepteerida, kui neis osutatud doosi manustamisest on möödunud üle 270 päeva. Sel juhul peaksid liikmesriigid aktsepteerima vaktsineerimistõendeid, mis kinnitavad, et pärast esmase vaktsineerimiskuuri lõppu on saadud lisadoos.

(10) Selleks et ohutut reisimist ELi veelgi lihtsustada, tuleks 14 päeva kumulatiivse teatatud COVID-19 juhtumite suhtarvu piirmäära tõsta 75-lt 100-le 100 000 elaniku kohta. Samal ajal ja selleks, et võtta arvesse paremat testimissuutlikkust peaaegu kaks aastat pärast viiruse esmakordset ilmnemist, tuleks ka nõutavat minimaalset iganädalase testimise suhtarvu suurendada 300-lt 600-le testile 100 000 elaniku kohta. See peaks aitama veelgi suurendada nende andmete usaldusväärsust, mida kasutatakse selleks, et teha kindlaks, mil määral tuleks võimaldada mittehädavajalikku reisimist teatavast kolmandast riigist.

(11) Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise paremaks võimaldamiseks ja prognoositavuse suurendamiseks kolmandatest riikidest pärit reisijate jaoks peaksid liikmesriigid lisaks selliste COVID-19 vaktsiinide aktsepteerimisele, millele on antud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 726/2004 ([8]) kohane müügiluba, aktsepteerima ka neid vaktsiine, mis on saanud Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) erakorralise kasutusloa.

(12) Peale selle peaksid liikmesriigid lubama vaktsineerimise alternatiivina teha mittehädavajalikke reise isikutel, kes on 180 päeva jooksul enne ELi reisimist COVID-19 läbi põdenud ja kellel on kas ELi digitaalne COVID-tõend või sellega samaväärseks tunnistatud tõend.

(13) Samal ajal võivad liikmesriigid SARS-CoV-2 viiruse leviku ohu edasiseks vähendamiseks nõuda kehtivat tõendit selle kohta, et reisija on teinud enne reisile asumist reaalajas jälgitava polümeraasi ahelreaktsiooni (RT-PCR) testi ja saanud negatiivse tulemuse, juhul kui i) talle on manustatud COVID-19 vaktsiini, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa, kuid ei ole kantud loetellu, mis sisaldab määruse (EÜ) nr 726/2004 kohaselt ELis lubatud vaktsiine, või ii) ta on 180 päeva jooksul enne ELi reisimist COVID-19 läbi põdenud.

([7]) Samaväärsust kinnitavate otsuste ajakohastatud loetelu on avaldatud järgmisel veebilehel: https://ec.europa.eu/info/publications/commission-implementing-decisions-eu-equivalence-covid-19-certificates-issued-non-eu-countries_en

([8]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 726/2004, milles sätestatakse liidu kord inim- ja veterinaarravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa Ravimiamet (ELT L 136, 30.4.2004, lk 1).

(13a) Kuna ei pruugi olla võimalik kontrollida selliste vaktsineerimistõendite autentsust, terviklust ja kehtivust, mille on välja andnud kolmandad riigid, kes ei kasuta ELi digitaalse COVID-tõendi usaldusraamistikku või sellega samaväärseks tunnistatud vaktsineerimistõendit, võivad liikmesriigid nõuda ka kehtivat tõendit enne reisile asumist tehtud negatiivse RT-PCR-testi kohta, kui reisija on täielikult vaktsineeritud COVID-19 vaktsiiniga, millele on antud müügiluba vastavalt määrusele (EÜ) nr 726/2004, kuid tal puudub ELi digitaalne COVID-tõend või sellega samaväärseks tunnistatud tõend.

(14) Üle 6-aastastel ja alla 18-aastastel lastel peaks olema võimalik reisida tingimusel, et nad on enne reisile asumist saanud RT-PCR-testi negatiivse tulemuse. Neil juhtudel võivad liikmesriigid nõuda pärast saabumist täiendavat testimist, karantiini või eneseisolatsiooni jäämist. Kui üle 6-aastastel ja alla 18-aastastel lastel on kehtiv COVID-19 vastase vaktsineerimise tõend, mis on välja antud ELis määruse (EÜ) nr 726/2004 kohaselt lubatud COVID-19 vaktsiini kohta, ei tuleks testi nõuda. Koos täiskasvanuga reisivatele alla 6-aastastele lastele ei tuleks kohaldada lisanõudeid.

(14a) Liikmesriigid võivad lubada mittehädavajalikku reisimist isikutele, kelle puhul on COVID-19 vastu vaktsineerimine meditsiiniliselt vastunäidustatud, tingimusel et need isikud on esitanud vajalikud dokumendid ja on enne reisile asumist saanud RT-PCR-testi negatiivse tulemuse.

(15) Arvestades vaktsineerituse taseme tõusu kogu maailmas, on asjakohane kaaluda järkjärgulist üleminekut praeguselt hübriidselt riigi-/isikupõhiselt lähenemisviisilt ainult isikupõhisele lähenemisviisile ning võtta reisipiirangute kaotamise aluseks üksnes vaktsineerimisstaatus või reisijate täidetav ülesanne/vajadus. Praegu leidub siiski veel kolmandaid riike, mille juurdepääs vaktsiinidele on piiratud või mille elanike vaktsineerituse tase on madal. Seepärast peaks komisjon selleks, et anda kolmandatele riikidele aega vaktsineerituse taseme tõstmiseks, sealhulgas tõhustusdooside manustamiseks, et tagada vaktsineerimistõendite kehtivus, ning pärast kolmandate riikide vaktsineerimisolukorra eelnevat üldist hindamist, tuginedes muu hulgas ELi delegatsioonide poolt 30. aprilliks 2022 esitatud andmetele, soovituse läbi vaatama, eesmärgiga jätta välja I lisa, võttes arvesse vaktsineerituse taseme tõusu kogu maailmas. Komisjon peaks esitama nõukogule aruande ja vajaduse korral ettepaneku I lisa väljajätmiseks.

(16) Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva soovituse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades et käesolev soovitus põhineb Schengeni *acquis*'l, peaks Taani kõnealuse protokolli artikli 4 kohaselt otsustama kuue kuu jooksul pärast nõukogu otsuse tegemist käesoleva soovituse üle, kas ta rakendab seda.

(17) Käesolev soovitus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ; ([9]) seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva soovituse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(18) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev soovitus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ([10]) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ([11]) artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.

([9]) Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

([10]) EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

([11]) Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

(19) Šveitsi puhul kujutab käesolev soovitus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ([12]) artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ([13]) artikliga 3.

(20) Liechtensteini puhul kujutab käesolev soovitus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ([14]) artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ([15]) artikliga 3.

(21) Olenemata käesoleva soovituse õiguslikust seisundist, mida on kirjeldatud põhjendustes 15–19, on Schengeni ala nõuetekohase toimimise huvides vajalik, et kõik liikmesriigid otsustaksid liitu mittehädavajaliku reisimise piirangute kaotamise üle koordineeritult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

Soovitust (EL) 2020/912 muudetakse järgmiselt.

1) Alates 1. märtsist 2022 asendatakse punkti 2 teises lõigus arv „75“ arvuga „100“ ja arv „300“ arvuga „600“.

2) Alates 1. märtsist 2022 asendatakse punkti 6a esimene, teine ja kolmas lõik järgmisega:

„Ilma et see piiraks punkti 6 alapunktide a ja b kohaldamist, peaksid liikmesriigid, kui nad aktsepteerivad vaktsineerimistõendeid, et loobuda COVID-19 leviku piiramiseks kehtestatud reisipiirangutest, põhimõtteliselt tühistama ajutise piirangu ELi mittehädavajaliku reisimise suhtes nende reisijate puhul, kes on hiljemalt 14 päeva enne EL+ alale sisenemist saanud viimase soovitatava doosi määruse (EÜ) nr 726/2004 (*) kohaselt ELis lubatud COVID-19 vaktsiini, tingimusel et pärast esmase vaktsineerimiskuuri lõppu välja antud vaktsineerimistõendis osutatud doosi manustamisest on möödunud vähem kui 270 päeva või esmase vaktsineerimiskuuri lõpetamise järel on saadud lisadoos.

Liikmesriigid peaksid tühistama ELi mittehädavajaliku reisimise ajutise piirangu ka nende reisijate puhul, kes on hiljemalt 14 päeva enne EL+ alale sisenemist saanud viimase soovitatava doosi sellist COVID-19 vaktsiini, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa, tingimusel et pärast esmase vaktsineerimiskuuri lõppu välja antud vaktsineerimistõendis osutatud doosi manustamisest on möödunud vähem kui 270 päeva või esmase vaktsineerimiskuuri lõpetamise järel on saadud lisadoos.

Samuti peaksid liikmesriigid tühistama ELi mittehädavajaliku reisimise ajutise piirangu nende reisijate puhul, kes on 180 päeva jooksul enne ELi reisimist COVID-19 läbi põdenud.

([12]) ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

([13]) Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

([14]) ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

([15]) Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

Selleks peaks reisijatel, kes soovivad mittehädavajaliku reisimise eesmärgil siseneda mõnda liikmesriiki, olema kas

a) kehtiv COVID-19 vastase vaktsineerimise tõend, mis on välja antud määruse (EÜ) nr 726/2004 kohaselt ELis lubatud COVID-19 vaktsiini kohta,

b) kehtiv COVID-19 vastase vaktsineerimise tõend, mis on välja antud sellise COVID-19 vaktsiini kohta, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa, kuid ei ole kantud määruse (EÜ) nr 726/2004 kohaselt ELis lubatud vaktsiinide loetellu, või

c) kehtiv läbipõdemistõend.

Alapunktide b ja c kohaldamisalasse jäävatelt reisijatelt võib liikmesriik nõuda ka kehtivat tõendit selle kohta, et reisija on teinud kõige varem 72 tundi enne reisile asumist reaalajas jälgitava polümeraasi ahelreaktsiooni (RT-PCR) testi ja saanud negatiivse tulemuse. Alapunkti b alla kuuluvate reisijate suhtes võivad liikmesriigid kohaldada täiendavaid tervishoiumeetmeid, nagu isoleerimine, karantiin või määruse (EÜ) nr 726/2004 kohaselt ELis lubatud vaktsiini vastuvõtmine.

Lisaks ELi digitaalsetele COVID-tõenditele peaksid liikmesriigid aktsepteerima COVID-19 vaktsineerimis- või läbipõdemistõendeid, mis on tunnistatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/953 (**) artikli 8 alusel vastu võetud komisjoni rakendusaktiga samaväärseks kõnealuse määruse kohaselt välja antud tõenditega.

Juhul kui kolmandas riigis välja antud tõendite kohta ei ole sellist rakendusakti vastu võetud, võivad liikmesriigid kooskõlas oma siseriikliku õigusega aktsepteerida kolmandas riigis välja antud testimis- ja vaktsineerimistõendit, võttes arvesse vajadust olla suuteline kontrollima tõendi ehtsust, kehtivust ja terviklust ning seda, kas see sisaldab kõiki määrusega (EL) 2021/953 ette nähtud asjakohaseid andmeid.

Sellisel juhul võivad nad nõuda kehtivat tõendit enne reisile asumist tehtud RT-PCR-testi negatiivse tulemuse kohta reisijate puhul, kes on täielikult vaktsineeritud määruse (EÜ) nr 726/2004 alusel müügiloa saanud COVID-19 vaktsiiniga, kuid kellel ei ole ELi digitaalset COVID-tõendit või sellega samaväärseks tunnistatud tõendit.

Üle 6-aastastel ja alla 18-aastastel lastel peaks samuti olema võimalik teha liikmesriikidesse mittehädavajalikke reise, kui neil on kehtiv tõend selle kohta, et nad on teinud kõige varem 72 tundi enne reisile asumist reaalajas jälgitava polümeraasi ahelreaktsiooni (RT-PCR) testi ja saanud negatiivse tulemuse, välja arvatud juhul, kui nende suhtes kehtivad eespool esitatud sätted. Neil juhtudel võivad liikmesriigid nõuda pärast saabumist lisatestimist, samuti karantiini või eneseisolatsiooni jäämist. Koos täiskasvanuga reisivatele alla 6-aastaste lastele ei tohiks kohaldada lisanõudeid.“

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 726/2004, milles sätestatakse liidu kord inim- ja veterinaarravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa Ravimiamet (ELT L 136, 30.4.2004, lk 1).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/953, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste COVID-19 vaktsineerimis-, testimis- ja läbipõdemistõendite (ELi digitaalne COVID-tõend) väljaandmise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (ELT L 211, 15.6.2021, lk 1).“

3) Lisatakse uus punkt 12:

„12. Komisjon peaks soovituse 30. aprilliks 2022 läbi vaatama, eesmärgiga jätta välja I lisa, võttes arvesse vaktsineerituse taseme tõusu kogu maailmas.

Komisjon peaks esitama nõukogule aruande ja vajaduse korral ettepaneku I lisa väljajätmiseks.“

Brüssel, 22. veebruar 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
C. BEAUNE